

WHY HOW WHAT

Regionaal
Jongeren
Participatie
Netwerk

**Actieplan
2018/2019**

Dongen
Gilze-Rijen
Goirle
Heusden
Hilvarenbeek
Loon op Zand
Oisterwijk
Tilburg
Waalwijk

“Om kinderen en jongeren écht te helpen, moet er binnen gemeente een samenhangende aanpak zijn die zich richt op alle gebieden in het leven van een kind. Ik roep u op om de samenwerking te zoeken met alle partijen die betrokken zijn bij een kind. **De stem van kinderen en jongeren kan en mag hierbij niet ontbreken.** Praat met ze over wat zij nodig hebben en breng hun boodschap over aan uw collega raadsleden, het college van B&W en organisaties die met kinderen en jongeren werken.”

Margrite Kalverboer - *de Kinderombudsvrouw*

5 april 2018

VOORWOORD

Voor u ligt het actieplan omtrent het aanjagen van duurzame en betekenisvolle jongerenparticipatie in de regio Hart van Brabant. In dit plan staat beschreven hoe we vorm geven aan het vergroten van de participatie van jongeren in het proces van beleidsvorming. Dit document beschrijft onze visie en hoe wij willen komen tot een regionaal netwerk van jongerenparticipatie.

Er zijn sinds het voorjaar van 2018 twee vaste medewerkers (20 uur en 24 uur) werkzaam bij het innovatienetwerk jeugd die jongerenparticipatie regionaal aanjagen. In dit actieplan staat beschreven waarom, hoe en wat. Daarbij merken we meteen op dat plan niet 'in beton is gegoten' maar bedoeld is om iedereen vooraf te informeren. Dit stuk is geschreven voor beleidsmedewerkers, jeugdhulporganisaties, jongerenwerkers én natuurlijk voor jongeren zelf. Waarbij geldt dat we gaande weg van elkaar en met elkaar willen leren hoe jongereparticipatie in de Regio HvB vorm krijgt.

Eind 2017 is de Koers 'Samen met de Jeugd' door de negen gemeenten van de regio Hart van Brabant vastgesteld. In deze nieuwe koers staat het kind centraal en werken we vanuit de leefwereld van kinderen, jongeren en hun ouders. In eerste instantie was de naam van deze koers 'samen voor de jeugd' maar voortschrijdend inzicht heeft de aanpassing naar 'samen mét de jeugd' opgeleverd. Het zijn de jongeren zelf geweest die deze aanpassing hebben voorgesteld en dat geeft maar weer aan dat jongerenparticipatie een belangrijke rol speelt.

Vanuit de wisselwerking met alle betrokken jongeren komen we tot een uitwerking van jongerenparticipatie die aansluit bij de uitgangspunten in de Koers Jeugd. Daarnaast is het belangrijk om vanuit jongerenparticipatie in de uitvoeringsagenda die vanuit de Koers Jeugd ontwikkelt gaat worden een rol te spelen. Zowel in participeren bij de ontwikkeling van deze uitvoeringsagenda als meedenken bij de uitvoering hiervan. De specifieke invulling van jongerenparticipatie kan per regio Gemeente verschillend of hetzelfde zijn afhankelijk van de ingrediënten die al in de gemeenten aanwezig zijn en/of de aanwezige ontwikkelingsambitie.

In dit verslag nemen we jullie eerst mee langs een aantal definities, gradaties en uitgangspunten. We laten zien welke instrumenten wij inzetten en wat daarbij komt kijken. Aan het einde vertalen we onze ambities naar een globale agenda voor het schooljaar 2018-2019.

Nota Bene:

Wanneer we in dit document spreken over jongerenparticipatie bedoelen we daarmee jongerenparticipatie in het proces van beleidsvorming maar ook de uitvoering en de evaluatie. Het gaat over alle beleidsterreinen die de jongeren raken, dus zowel van gemeenten als zorgaanbieders en zowel op het terrein van jeugd & jeugdzorg maar ook bijvoorbeeld sport & cultuur. Vanwege de leesbaarheid zullen we dit ook jongerenparticipatie, jeugdparticipatie of participatie noemen.

Wij wensen iedereen veel leesplezier.

Cees Thomassen

Eva Seaboe

waarom we doen wat we doen ?

hoe we het doen ?

wat we doen ?

WHY

Waarom jongerenparticipatie?

Jongerenparticipatie betekent het actief betrekken van jongeren bij alle beleidsterreinen die voor jongeren relevant zijn, zoals jeugdhulp, onderwijs, sport, cultuur, infrastructuur, veiligheid, wonen, etc.

Bij participatie gaat het om drie zaken:

- de inspraak (ik kan mijn mening geven)
- de invloed (er wordt iets met mijn mening gedaan) en
- het initiatief (ik kan een activiteit organiseren én uitvoeren)

Het gaat om inspraak in de vormgeving van beleid, maar ook om de uitvoering van dat beleid door o.a. gemeente en instellingen (Mak, Steketee, Rutjes & Bauer, 2009; Weidema, 2016).

Daarbij heeft participatie verschillende functies. Deze kunnen worden beschreven op drie niveaus: het individuele, beleidsmatige en maatschappelijke niveau (Vandenbroucke et al., 2010; Checkoway, 2011).

Voor individuen is participatie essentieel vanwege de vervulling van de universeel menselijke behoefte aan sociale verbondenheid. Iedereen heeft het nodig om onderdeel te zijn van een gemeenschap. Participatie is een manier om talenten, vaardigheden en competenties te ontwikkelen op sociaal, emotioneel, communicatief en cognitief niveau (Steketee, Mak, Graaf & Huygen, 2005).

Voor beleidsmakers is jongerenparticipatie van belang, omdat dit een goed middel is om jeugdbeleid te legitimeren en te verbeteren. Jeugdparticipatie zorgt er voor dat er beter aangesloten wordt op de problemen en behoeften van de jongeren, waardoor een effectiever en democratischer beleid tot stand kan komen (De Winter, 1995).

Op maatschappelijk niveau is jongerenparticipatie een manier om vorm te geven aan democratisch burgerschap voor de jeugd. De participatie van jongeren draagt bij aan het creëren van verbindende contexten, waarin jongeren zich verantwoordelijk voelen voor de gebeurtenissen in hun dagelijkse omgeving. Hiermee wordt de sociale cohesie en integratie vergroot (De Winter, 1995).

Derhalve adviseert De Winter (2007) overheden om in het jeugdbeleid meer nadruk te leggen op de socialisatie van democratische vaardigheden bij de jeugd. Door het aanleren van deze vaardigheden, worden jongeren zich bewust van hoe ze invloed kunnen uitoefenen. Het is van belang dat er voldoende verbindende contexten worden gecreëerd waarbinnen deze vaardigheden toegepast kunnen worden (NJI, 2018).

Gradaties van participatie

In een onderzoek naar jongerenparticipatie heeft De Winter (1995) een bewerking van de participatieladder van Hart (1992) gebruikt; namelijk het medezeggenschapsmodel.

De eerste drie treden van de ladder worden ook wel schijnparticipatie genoemd, omdat hier in feite geen sprake is van echte participatie.

Trede 1 – Manipulatie

De jeugd wordt ingezet bij acties ten behoeve van de door volwassenen geformuleerde belangen, waar zij zelf de inhoud en/of gevolgen niet van overzien of begrijpen.

Trede 2 – Decoratie

De jeugd wordt ingeschakeld om acties van volwassenen op te luisteren.

Trede 3 – Afkopen

De jeugd lijkt een stem te krijgen, maar zij hebben totaal geen invloed.

Trede 4 – In opdracht, met informatie (informereren)

Jeugdigen worden geïnformeerd over belangrijke zaken, bijvoorbeeld via brieven, folders of een open dag. Zij worden op de hoogte gesteld van zaken die hen aangaan en krijgen toegang tot de noodzakelijke informatie. Doelgroepen hebben geen invloed op de verdere gang van zaken.

Trede 5 – Geconsulteerd en geïnformeerd (raadplegen)

Jeugdigen worden geraadpleegd over zaken die hen aangaan (bv. een vragenlijst). Bij deze vorm geven doelgroepen eenzijdige informatie zonder dat er discussie plaatsvindt.

Trede 6 – Initiatief bij volwassenen, de jeugd beslist mee (adviseren)

De gemeente komt hierbij daadwerkelijk in dialoog met jongeren. De volwassenen nemen het initiatief, bereiden de beslissingen voor en dragen zorg voor de randvoorwaarden. De jeugd wordt bij onderdelen betrokken en om advies gevraagd. Dialoog kan leiden tot invloed, maar dit hoeft niet.

Trede 7 – Initiatief en leiding bij de jeugd (coproduceren)

Jeugdigen krijgen daadwerkelijk invloed op de beleidsvorming. Zij nemen het initiatief en bereiden beslissingen voor. Volwassenen hebben een begeleidende rol en dragen zorg voor de randvoorwaarden.

Trede 8 – Initiatief en uitvoering door jeugd én volwassenen samen (meebeslissen)

De jeugd neemt zelf het initiatief en werkt het idee uit in een project in samenspraak met volwassenen. Volwassenen kunnen eventueel bij de besluitvorming betrokken worden. Hierbij gaat het over de mate waarin een gemeente jongeren stimuleert om eigen initiatieven te ontplooiën en om ongevraagd advies te geven.

Deze indeling wil niet per definitie zeggen dat een hogere trede beter is. Het is een manier van indelen waarbij een bepaalde trede meer of minder passend is bij de situatie.

De Jeugdwet

Vanaf het begin van jaren negentig is jongerenparticipatie een groeiend thema in het jeugdbeleid van Nederland. Dit houdt verband met de ratificatie van het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) in 1995. Sindsdien heeft Nederland de verplichting om ervoor te zorgen dat alle wetten en regels zo worden aangepast dat zij voldoen aan de eisen die het verdrag stelt (Kinderrechten, 2018).

In de nieuwe Jeugdwet, zo stelt minister van Rijn, is daarom vastgelegd dat gemeenten, jeugdigen & gezinnen actief betrekken bij de vormgeving van het jeugdbeleid en is jeugdparticipatie een speerpunt van de Vernieuwingsagenda Jeugd (van Rijn, 2015).

Sinds de invoering van de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015 ligt de verantwoordelijkheid over het aanjagen van jongerenparticipatie mede met alle andere bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor de preventie, ondersteuning, hulp en zorg van alle jeugdigen (en ouders) bij de gemeenten (Ministerie VWS, 2013). Deze verantwoordelijkheid gaat gepaard met een grote mate van beleidsvrijheid en betekent dat jongerenparticipatie in elke gemeente op een eigen manier kan worden vormgegeven.

Regio Hart van Brabant

In 2015 zijn de negen regio Hart van Brabant-gemeenten Tilburg, Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Waalwijk, Heusden, Dongen, Gilze, Rijen en Loon op Zand, een formeel samenwerkingsverband gestart waarin de uitvoering van de Jeugdwet gezamenlijk wordt georganiseerd. De bestuurscommissies jeugd heeft de ambitie als volgt geformuleerd:

Elk kind heeft het recht om gezond, veilig en prettig op te groeien. Om zijn of haar mogelijkheden te onderzoeken, te dromen, talenten te ontwikkelen en het beste in zichzelf naar boven te halen. De ambitie is dat we denken vanuit de leefwereld van kinderen, jongeren en hun ouders. Niet vanuit regels en procedures. De vorm volgt de inhoud en niet andersom. Bij alles wat we doen stellen we ons de vraag "Wordt het kind hier gelukkiger van?" (Bestuurscommissie Jeugd Hart van Brabant, 2017)

Onder het motto "Samen met de jeugd Hart van Brabant" werken de negen gemeentes samen aan een beter jeugdstelsel. Van visie, tot inkoop en uitvoering van de jeugdhulp. Jongerenparticipatie heeft daarin een belangrijke plaats en wordt aangejaagd vanuit het innovatienetwerk jeugd. Dit netwerk wordt gefinancierd vanuit de portefeuille maatschappelijke ontwikkeling & jeugd, jeugdgezondheidszorg.

De afgelopen twee jaar zijn er samen mét jongeren allerlei activiteiten georganiseerd om hen actief te betrekken bij het proces van beleidsvorming. Deze acties kwamen tot uiting in twee onderdelen: de Adviesvangers en het Inspiratie Café. De komende periode willen we daar nog een derde onderdeel aan toevoegen: het jongeren netwerk. De drie onderdelen worden verderop in de tekst nader uitgewerkt.

Succesfactoren

Om te komen tot betekenisvolle jongerenparticipatie moet rekening worden gehouden met de volgende overwegingen:

Meer kennis over de meerwaarde van jongerenparticipatie

Hoewel beleidsmakers veelal positief zijn over jongeren blijken er ook volgens die beleidsmakers wel veel nadelen te zitten aan jongerenparticipatie. En vinden zij jongeren vaak niet competent genoeg om te participeren bij de vormgeving van het beleid. Een belangrijke aanbeveling is dat er meer aandacht besteed moet worden aan de kennis en attitudes van beleidsmakers over jongeren en jongerenparticipatie als men wil dat jongeren meer gaan participeren.

Meer delen en samenwerking met partijen die kennis hebben van jongerenparticipatie

Landelijke onderzoek wijst uit dat beleidsmakers het soms lastig vinden om gemeentelijk beleid interessant te maken voor jongeren en om aan hun verwachtingen te voldoen. Daarnaast geven beleidsmakers aan dat ze het lastig vinden om een representatieve groep jongeren te bereiken en continuïteit te waarborgen.

Wij gaan aandacht besteden aan het ontwikkelen van tools en kennis van nieuwe effectieve methoden. En we gaan samenwerken met partijen zoals jongerenwerkers, scholen en sportverenigingen. Deze partijen bezitten de pedagogische kwaliteiten en de contacten met jongeren, die nodig zijn om jongerenparticipatie tot een succes te maken. Op die manier kunnen verschillende kwaliteiten elkaar versterken en hoeven gemeenten niet opnieuw het wiel uit te vinden.

Verwachtingsmanagement: Zeggen wat je doet en doen wat je zegt

Het is van belang dat iedereen duidelijk en eerlijk is over het proces van beeldsvorming. Laat weten wat jongeren kunnen verwachten en wat er gebeurd is met hun adviezen. Een duidelijke terugkoppeling is erg belangrijk voor een succesvolle samenwerking (De Winter, 1995).

Daarnaast is het belangrijk dat beleidsmakers met jongeren in gesprek blijven gaan en elkaar de ruimte geven om vragen te stellen. Op die manier zullen beide partijen hun verwachtingen aanpassen en minder snel teleurgesteld zijn. Zo krijgen jongeren vertrouwen in de gemeente en de politiek, wat de interesse in beleid bij jongeren zal vergroten (Steketee, Mak, van der Graaf & Huygen, 2005).

Groter draagvlak binnen de gemeente

Jongerenparticipatie wordt te veel gezien als de verantwoordelijkheid voor het beleidsterrein Familie, Jeugd en Gezin. Er moet onder de beleidsmakers van alle beleidsterreinen in de gemeente meer informatie komen over jongerenparticipatie en de meerwaarde ervan. Door te luisteren naar de stem van jongeren kan beleid meer legitiem, meer effectief en meer democratisch worden.

Jongerenparticipatie moet voor gemeenten geen doel op zichzelf zijn, maar een gewoonte worden. Op die manier zal jongerenparticipatie voor beleidsmakers geen extra tijd kosten, maar worden gezien als vaste taak binnen hun werkzaamheden.

Samen mét de Jeugd

De nieuwe koers samen mét de jeugd vraagt om een andere aanpak en denkwijze bij alle betrokkenen. Het vraagt om een cultuuromslag en dat is niet van de ene op de andere dag gerealiseerd.

Jongerenparticipatie is een continu proces waarbij de leefwereld van jongeren zichtbaar en stelselmatig onder de aandacht wordt gebracht. Op die manier draagt ze bij aan het inzicht van de manier waarom iedereen denkt en handelt. En dus uiteindelijk ook de manier waarop beleid vorm krijgt.

Gemeenten en jeugdhulporganisaties moeten weten wat er speelt bij de doelgroep om daarmee in te kunnen spelen én in dienst van de jeugd beleid te kunnen maken. Het is lastig om de impact van ons project op de cultuuromslag meetbaar/zichtbaar te maken, maar dat neemt niet weg dat we ons zullen commiteren aan de evaluatie aan het einde van seizoen 2018 - 2019. Op basis daarvan kunnen we vervolgens gezamenlijk beoordelen of het (sociale) rendement voldoende is geweest.

HOW

Om te komen tot een zo betekenisvol mogelijke jongerenparticipatie, die zo breed mogelijk de ideeën van jongeren kan weergeven, kiezen wij voor inzetten van drietal instrumenten. Wij geloven dat deze instrumenten goed samengaan, zij elkaar aanvullen én elk op een andere manier een kijk bieden in de leefwereld van jongeren.

Regionaal Jongeren Participatie Netwerk

Ons centrale instrument is het opzetten van een regionaal jongeren participatie netwerk. Er bestaan in de regio al vele processen rondom de participatie van jongeren. Het is belangrijk deze te vinden, te verbinden en aangesloten te houden. Immers deze initiatieven kunnen ons veel informatie gaan opleveren die gedeeld kan worden met andere netwerkdelen. Bovendien kan het totale netwerk ingezet gaan worden als een groot jongeren panel.

Het uitwisselen van informatie aan elkaar en het vergroten van de zichtbaarheid van de deelnemende projecten in de regio Hart van Brabant, moet uiteindelijk leiden tot een grotere bekendheid van jongerenparticipatie en een toename van de inzet op jongerenparticipatie bij beleidsmakers.

De vragen die we via de panelfunctie aan het netwerk kunnen stellen zijn min of meer eenrichtingsverkeer. Maar door het opstellen van een goede kwaliteit online enquête, die door het netwerk een breed vertegenwoordiging onder jongeren kent, kunnen toch interessante antwoorden opgehaald worden. Het Regionaal Jongeren Participatie Panel staat daarmee bij de participatie ladder van Winter (1995) op trede 5.

De Adviesvangers

De adviesvangers zijn een groep jongeren die een speciale training krijgen waarin ze leren informatie op te halen bij kinderen en jeugdigen. De groep adviesvangers wordt ingezet om samen met de aanjagers aan de slag te gaan met 'echte' vragen uit het veld. Het is voor beleidsmakers en jeugdhulporganisaties een kans op zeer gericht vragen te stellen aan jongeren en voor jongeren biedt de adviesvangersmethode een mogelijkheid om mee te werken aan beleidsverbeteringen.

De vragen worden als het ware 'top-down' gekoppeld aan de leefwereld van jongeren, maar het instrument legt wel een groot deel van de regie bij de jongeren zelf. De kern is dat de doelgroep begeleid en geïnspireerd wordt door iemand uit de eigen doelgroep (peer-to-peer). Door de inzet van jongeren bij jongeren ontstaat er een andere dialoog dan tussen volwassenen en jongeren.

De aanjagers halen actief (outreaching) vragen op uit het veld en stimuleren daarmee dat gemeenten en jeugdzorgaanbieders, onderwijs nadenken over jongerenparticipatie. Het is onze ambitie om bij de beleidsontwikkeling informatie van buiten naar binnen te helpen en daarmee zoveel mogelijk een weergave van de gedachten van jongeren mee te geven. Zo willen we laten zien dat jongeren een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren. Het instrument adviesvangers staat bij de participatieladder van de Winter (1995) op trede 6.

Het Inspiratie Café

Drie à vier keer per jaar wordt samen mét jongeren een Inspiratie Café georganiseerd - voor jongeren van 16 tot 24 jaar oud. Uitgangspunt is dat jongeren bij alle onderdelen van de activiteit, met ondersteuning, zelf de regie hebben.

Tijdens deze sessies wordt sámen met jongeren gegeten (pizza) nagedacht en gesproken over actuele jeugdvragestukken. Het biedt jongeren hiermee een platform om zichtbaar te maken en verdieping te geven aan wat het betekent om in deze tijd jongere te zijn.

De thema's voor deze pizza-sessies worden in samenspraak met de jongeren samen gesteld. De vragen die we behandelen en de informatie die we ophalen komt als het ware 'bottom up'. De jongeren kunnen zelf aandragen wat ze belangrijk vinden. Het instrument Inspiratie Café staat bij de participatieladder van Winter (1995) op trede 7.

De werkvormen op de Inspiratie Cafés worden door de jongeren zelf bedacht en uitgevoerd. De informatie die wordt opgehaald wordt nadien samengebracht tot een infographic. Dit is een compact overzicht waarop alle opgehaalde informatie inzichtelijk wordt gemaakt. De vormgeving gebeurt in de huisstijl van Regio Hart van Brabant – Samen met de Jeugd, maar de inhoud wordt door de jongeren zelf vertaald en weergegeven.

Deze informatie is belangrijk voor beleidsmakers omdat deze aangeeft wat er op dit moment speelt onder jongeren. Daarbij zijn de infographics een mooie manier om deze kennis zichtbaar te maken via sociale media en de aandacht van alle betrokkenen weer opnieuw op jongerenparticipatie te vestigen.

WHAT

Jongerenparticipatie geeft direct een stem aan de jongeren én neemt de ideeën van jongeren serieus. We werken aan vragen en thema's uit het veld en zorgen ervoor dat we niet vrijblijvend meedenken dus informeren, jagen we aan en weten we wat er met de antwoorden gedaan wordt. We geven terug aan de participerende jongeren welke invloed ze hebben gehad, we geven de ruimte om eigen ideeën uit te voeren en van begint tot het eind zelf de regie te houden. De instrumenten kunnen helpen om bepaalde thema's meer op de kaart te zetten

Regionaal Jongeren Participatie Netwerk

Bij het netwerk horen alle groepen die zich op een of andere manier met jongerenparticipatie in het proces van beleidsvorming bezig houden. Het is daarbij de bedoeling om het zo te organiseren dat we het netwerk structureel in stand weten te houden en niet elk jaar het wiel opnieuw moeten uitvinden.

In het netwerk passen allerlei jongerenvertegenwoordigingen vanuit bijvoorbeeld:

- Politieke partijen
- Leerlingen- en Studentenraden
- Jongerenwerk
- Cliëntenraden in de jeugdzorg

Het is onze ambitie om de aansluiting van jongerenvertegenwoordigingen in het netwerk zodanig goed te organiseren dat de uitwisseling van kennis en activiteit vanzelfsprekend wordt. Wij gaan onderzoeken of een samenwerking met bijvoorbeeld de Academische Werkplaats Jeugd van de Universiteit van Tilburg een ondersteunende rol bij de ontwikkeling van de enquêtes kan hebben. En op termijn moeten we bekijken of het netwerk behoefte heeft aan een centraal platform, website of andere media .

Om het Regionaal Jongeren Participatie Netwerk te laten slagen hebben we natuurlijk de commitment van zowel jongeren als beleidsmakers & jeugdhulporganisaties nodig. Het is de taak van de aanjagers om hierop te investeren, op te bouwen en in stand te houden. Daarom zijn we continu bezig met het werven van thema's, vragen en deelnemers. Om voldoende voeling te houden met de regio willen we elk seizoen twee bezoeken aan elke andere gemeenten afleggen. Tijdens die bezoeken willen we in persoonlijk contact met de beleidsmedewerkers en andere partijen uit de gemeente, bespreken welke vragen er liggen rondom jongerenparticipatie en daar waar mogelijk adviseren, instrumenten inzetten of samen ontwikkelen.

De Adviesvangers

De Adviesvangers zijn getraind om leeftijdsgenoten op creatieve wijze uit te dagen, mee te laten denken, ideeën aan te dragen en hun mening te geven over vragen uit de regio. Via een brainstorm methode aangeleerd door Kuseema worden er elk jaar een aantal jongeren opgeleid tot adviesvangers. Op dit moment loopt er een samenwerking met ROC Zorg en Welzijn. Deze opleiding zal dit jaar negen kandidaten inbrengen en zij vormen samen met de drie leden van de bestaande groep, de adviesvangers voor 2018-2019. In overleg kunnen we nog extra adviesvangers aan deze groep toevoegen.

De aanjagers jongerenparticipatie halen actief thema's op uit het veld. Ze stimuleren daarmee outreachend het aanbod aan vragen aan de Adviesvangers. Tijdens een werkbezoek gaan enkele adviesvangers samen met de aanjagers en de opdrachtgever aan de slag met de vraag en de context. Deze wordt vertaald naar een concrete opdracht met:

- de 'centrale vraag'
- 'deelvragen'
- oplossingsroutes
- verslaglegging

Op verschillende manieren wordt er gewerkt aan de oplossingen voor de vragen. Dit is maatwerk en zal per opdracht anders zijn. De Adviesvangers bedenken samen met de aanjagers en de opdrachtgever welke oplossingsroutes er genomen worden en verdelen samen de taken. De Adviesvangers gaan aan de slag met andere jongeren om informatie op te halen d.m.v. de adviesvanger-methodiek / brainstorm sessie.

Na het ophalen wordt alle informatie samengebracht en verwerkt tot een antwoord waarin de verschillende gezichtspunten en adviezen helder worden. Deze uitkomst presenteren de aanjagers samen met de adviesvangers aan de opdrachtgever. Nadien monitoren de aanjagers hoe de opdrachtgever het advies wordt vertaald naar de organisatie, werkwijze of informatievoorziening en koppelen dit terug naar de groep.

In het huidige seizoen 2018-2019 is het onze ambitie om in elke regiogemeente minimal één adviestraject uit te voeren. Daarbij proberen we ook bij de grote aanbieders minimal één traject te op te zetten. Bijvoorbeeld bij Sterk Huis, Traverse, Contour de Twern, COA, Amarantgroep, GGZ Breburg, RIBW, Midpoint Brabant, Fontys en ROC

Het Inspiratie Café

Jongeren zetten zo veel mogelijk zelf de Inspiratie Cafés op. Dat is een min of meer continu proces waarin de groep van het Inspiratie Café elke twee weken bij elkaar komt. De groep wordt door de aanjagers begeleid in het opzetten van de avond, het maken van uitnodigingen, het werven van deelnemers, het kiezen van werkvormen en het regelen van locatie en natuurlijk pizza's. Maar ook wordt de groep ondersteund in het uitwerken van de uitkomsten en het samenstellen van de infographics.

In de bijlage van dit document staat een checklist voor het organiseren van een Inspiratie Café.

Branding & Communicatie

Bij het opbouwen van een netwerk hoort ook een heldere marketing en communicatie. Het is immers zaak dat we over en weer blijven verbinden, aansluiten en informeren met kennis over alle activiteiten in het netwerk. Het is onze ambitie om een soort platform functie voor alle deelnemers te vervullen waarmee we het bereik voor alle deelnemers vergroten. Op dit moment gebruiken we facebook en instagram als sociale media kanalen. We gaan deelnemers van het netwerk vragen om content/activiteit/PR aan te leveren die we via onze kanalen zullen promoten. Het opzetten van een grotere marketing strategie is voor de langere termijn. Wij geloven dat we eerst het netwerk voldoende aangesloten moeten zien te krijgen.

Werving Jongeren

Het werven van jongeren is een voortdurend proces en de aanjagers zetten hun antenne continu uit voor jongeren die willen aanhaken omdat zij zich betrokken voelen bij de stad en de regio.

Voor het **Regionaal Jongeren Participatie Netwerk** sluiten we aan op de bestaande projecten. De werving vindt dus plaats op project niveau.

Voor de groep **Adviesvangers** is een training nodig en worden meer eisen gesteld aan commitment. Deze jongeren worden als het ware uitgenodigd om deel te nemen en committeren zich voor één volledig seizoen. Voor het seizoen 2018-2019 hebben we een samenwerking met het ROC Zorg en Welzijn – BOOTS afgesproken.

Bij het **Inspiratie Café** kunnen jongeren per thema aansluiten. Wij hebben wel aandacht voor een evenredige spreiding in:

- jongeren uit verschillende stadsdelen en /of gemeenten
- met en zonder ervaring met jeugdhulp
- verhouding man/vrouw, culturele diversiteit?
- verdeling VO, MBO, HBO en Universiteit en Speciaal VSO?
- maatschappelijke achtergronden en verbindingen met achterban

Er is geen sprake strenge selectie criteria en we gaan ervan uit dat commitment hebt als je mee doet. Vrijwillig is niet geheel vrijblijvend. Wij hebben aandacht voor en stimuleren de volgende eigenschappen van de deelnemers:

- Woont in één van de regio gemeenten
- Heeft een positief-kritische houding
- Is positief richting andere jongeren
- Pikt signalen op uit zijn/haar omgeving
- Vraagt door bij andere jongeren op basis van signalen
- Heeft een antenne/positie in (delen van) de gemeenschap
- Kan helpen in het vergroten van het netwerk
- Wil het beste voor jongeren in de regio
- Wil zichzelf ontwikkelen
- Wil meedenken over uitdagingen en oplossingen
- Is proactief
- Heeft inlevingsvermogen/empathie, respectvol naar anderen
- Is oplossingsgericht
- Is in staat andere jongeren te betrekken
- Is in staat hoofd- en bijzaken te onderscheiden
- Is in staat vanuit meerdere perspectieven te beschouwen

Als deelnemer aan het netwerk, Inspiratie Café en/of Adviesvanger heb je de kans om unieke ervaring op toe doen, mee te denken over beleid, een opleiding van Kuseema te volgen, voor een groep te leren staan, je te presenteren voor een groep of een inspiratiesessies te leren leiden en het biedt kansen voor de aanvulling van het CV.

LITERATUURLIJST

- Checkoway, B. (2011). What is youth participation?. *Children and Youth Services Review*, 33(2), 340-345. doi:10.1016/j.chilyouth.2010.09.017
- Bestuurscommissie Jeugd Hart van Brabant. (2017). *Koers Jeugd(hulp)*. Regio Hart van Brabant. Geraadpleegd op 11-01-2018. HYPERLINK "<https://indd.adobe.com/view/50cbca60-7a20-453e-ab5b-bcbe02cc06ea>" \h <https://indd.adobe.com/view/50cbca60-7a20-453e-ab5b-bcbe02cc06ea>
- Hart, R. (1992). *Children's Participation: From Tokenism to Citizenship*. UNICEF, International Child Development Centre/ Innocenti Research Centre, Florence, Italy.
- Kinderrechten. (2018). *General Comments van het VN-Kinderrechtencomité*. Geraadpleegd op 12-04-2018. HYPERLINK "<http://www.kinderrechten.nl/general-comments-van-het-vn-kinderrechtencomite/>" \h <http://www.kinderrechten.nl/general-comments-van-het-vn-kinderrechtencomite/>
- Kinderrechten. (2018). *Kinderrechten*. Geraadpleegd op 12-04-2018. HYPERLINK "<http://www.kinderrechten.nl/professionals/kinderrechten-2/>" \h <http://www.kinderrechten.nl/professionals/kinderrechten-2/>
- NJI. (2018). *Jeugdparticipatie bevorderen*. Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 27-03-2018. HYPERLINK "<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Sterke-basis-voor-de-jeugd/De-rol-van-de-gemeente/Jeugdparticipatie-bevorderen>" \h <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Sterke-basis-voor-de-jeugd/De-rol-van-de-gemeente/Jeugdparticipatie-bevorderen>
- Rijn, M.J. van (2015). *Kamerbrief over aanbevelingen VN-Kinderrechtencomité*. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Den Haag. Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2015-2016, 26150, nr. 147. Geraadpleegd op 26-03-2018. HYPERLINK "<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/26150/kst-26150-147?resultIndex=16&sorttype=1&sortorder=4>" \h <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/26150/kst-26150-147?resultIndex=16&sorttype=1&sortorder=4>
- Steketee, M., Mak, J., Graaf van der, P., Huygen, A. (2005). *Jeugdparticipatiebeleid: wat levert het op? Onderzoek naar het ontwikkelen van indicatoren voor effectmeting van jeugdparticipatiebeleid*. Verwey-Jonker Instituut: Utrecht.
- Weidema, M.H. (2016). *De attitudes, Vaardigheden en Behoeften van Beleidsmakers ten opzichte van Jongeren en Jongerenparticipatie bij Beleidsvorming*. Universiteit Utrecht.
- Winter, M. de (1995). *Kinderen als medebugers: kinder- en jeugdparticipatie als maatschappelijk opvoedingsperspectief*. Utrecht: De Tijdstroom.

ACTIELIJST 2018 2019

Wekelijks:

Overleg met de groep adviesvangers – bespreken adviestrajecten

Ambitie: 12 adviestrajecten in seizoen 2018 2019

Tweewekelijks:

Overleg met groep inspiratiecafe – ondersteunen opzetten pizza sessies

Ambitie: 3 inspiratiecafés in seizoen 2018 2019

Maandelijks:

Meet-up met alle jongeren – netwerkbijeenkomst voor alle betrokkenen

Ambitie: gezamenlijk platform-agenda-panelfunctie

Halfjaarlijks:

Bezoek aan alle regiogemeenten

Evaluatie en terugkoppeling naar Ambtelijk Overleg

Ambitie: nieuwe aansluitingen tussen jongeren, gemeenten, domeinen, beleid en uitvoerders

Jaarlijks:

Festival – Kinderechtendag

Ambitie: zichtbaarheid regioprojecten vergroten & verbindingen tussen jongerenparticipatie en kindparticipatie ontwikkelen

6 sept 2018

Aanvang werving Jongeren Inspiratie Café

10 sept 2018

Presentatie Actieplan bij Innovatienetwerk Jeugd

13 & 19 sept 2018

Training Adviesvangers door Kuseema

18 sept 2018

Bezoek regiogemeente Dongen

18 sept 2018

Presentatie Actieplan bij Ambtelijk Overleg Jeugd

25 sept 2018

Bezoek regiogemeente Gilze Rijen

NTB sept 2018

Actieplan naar Management Team Afdeling Sociaal - Gemeente Tilburg

02 okt 2018

Bezoek regiogemeente Heusden

23 okt 2018

Bezoek regiogemeente Goirle

NTB okt 2018
Bijeenkomst met Politieke Jongeren Organisaties

NTB okt 2018
Actieplan naar Bestuurs Commissie Jeugd - Regio Hart v Brabant

06 nov 2018
Bezoek regiogemeente Hilvarenbeek

13 nov 2018
Bezoek regiogemeente Waalwijk

20 nov 2018
Dag van de rechten van het kind – Kinderrechtenfestival in Hall of Fame (Tilburg) met deelname van één basisschoolklas per regiogemeente.

04 dec 2018
Bezoek regiogemeente Loon op Zand

18 dec 2018
Bezoek regiogemeente Oisterwijk

NTB juni 2019
Evaluatieverslag naar Ambtelijk Overleg Jeugd

BIJLAGE CHECK LIST ORGANISATIE INSPIRATIE CAFÉ

Wat?	Actie	Wanneer ?
Afspraken	Thema kiezen (wisselwerking) Inventariseren in de fb-groep Inventariseren bij INJ Inventariseren bij netwerkpartners Inventariseren uit evaluatieformulieren voorgaande IC Aansluiten op thema's eventuele andere bijeenkomsten/weken/promotie Aansluiten op lokale/regionale/landelijke campagnes Vergaderingen inplannen (eens in de 2 weken) 8 weken van te voren 6 weken van te voren 4 weken van te voren 2 weken van te voren 1 week van te voren (optioneel) Datum vaststellen voor het Inspiratie Café Rekening houden met toetsen Rekening houden met schooltijden Rekening houden met andere evenementen Rekening houden met vakanties Taakverdeling	10 weken 10 weken 8 weken 8 weken
Verdieping thema	Benaderen initiatieven (lokaal/regionaal/landelijk) Benaderen organisaties (lokaal/regionaal/landelijk) Benaderen beleidsmedewerkers Benaderen onderwijs/zorgcoördinatoren Benaderen ervaringsdeskundigen Benaderen jongeren voor "Jongeren over..." (Gezocht-)Oproep in de facebookgroep met: Aankondiging thema Iemand ervaring met dit thema? Iemand een goed idee?	8-4 weken
Promotie	Mond-op-mond reclame (olievlek = ieder uitgenodigd persoon, nodigt zelf ook weer één persoon uit)	8 weken
	Flyers via Melanie Hendriks	8 weken
	Social media: Facebook-evenement aanmaken Bericht in voorgaande facebook-evenement Bericht op facebookpagina "Samen MET de Jeugd"	8-6 weken

	Aankondiging evenement + Jongeren over... Ervaringsverhalen 'Jongeren over ..' Bedankje Terugkoppeling	
	Poster rondsturen in de mailing	6 weken
	Posters afgeven bij netwerkgesprekken	6 weken
	Posters afgeven bij betrokken partijen	6 weken
Locatie	Afgestemd op het thema, bereikbaarheid en grootte	8 weken
Aanmeldlijst	Bijhouden van: Naam?; Achtergrond? (Wat is de wisselwerking?); Contactgegevens?; Pizza?;	
Materiaal	Bedankje voor "Jongeren over..." (VVV-bon); Drinken; Snacks (mandarijnen); Materialen (pennen/stiften/flip-overs/naamstickers); Audiovisuele middelen (beamer/laptop); Opstelling en aankleding (stoelen/tafels); Evaluatieformulieren Op de locatie een tafel neerzetten bij de entree waarop de pizza neergezet kan worden. De pizza's zijn hierbij al verdeeld over de vier smaken.	
Programma	Draaiboek maken met: Pizza bestellen Verwelkoming/Inleiding Oriëntatie van het thema Brainstorm (padlet.com) Quiz (kahoot.it) Kennismakingsspel/Energizer Ervaringsverhaal ("Jongeren over...") Werkvorm Discussie (CICERO: Maurits) Adviesvangers brainstorm In Dialoog Afsluiting Nazorg Evaluatie	
Evaluatie	Terugkoppeling aan deelnemers Evaluatie met organisatie Evaluatie met eventuele nazorg Nieuwsbrief Samen voor de Jeugd	